

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy hónapra	2 korona.
Éves szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és a ünnep után való napon is.

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETESI DIJAK:

Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 503
Kiadóhivatal: 379.

Az áruló.

Irtá: Dr. Vertán Endre orsz. képviselő.

A politikai világnak a napokban meg volt a maga szenzációja: Áruló akadt a vezérő bizottságban. Ennyi és semmi több.

De hát ki, kinek és mit árult el?

Mert, hogy árulásról beszélhessünk, kell lennie valami titoknak, a minek megtudása valakinek érdekében áll, a kinek érdekeit bűnösen szolgálja az a másik ismeretlen: az áruló.

Miről van szó?

Egyszerűen arról, hogy a király a legpontosabb értesülés alapján tudja, hogy mi történik a szövetséges ellenzék vezérő bizottságában és ismeri ennek szándékát.

Nohát ha tudja, ha ismeri, ez nagyon helyes, ennek így is kell lennie, mert a királynak, ki a válság sorsát egy részről kezében tartja, mindazt, a mit a másik faktor, a nemzet többségének képviselése határoz és cselekszik, tudnia és ismernie kell.

Nem alkotmányválság van ma, melyben a régi törvényes rendet megváltoztatva új állapotokat akarunk oly értelemben teremteni, hogy a király és nemzet egymáshoz való viszonyát, a királyi és nemzeti hatalom alkotmányunk alapvető törvényeiben megállapított körét akarnók erőszakosan felforgatni.

Egyszerű kormányválságról van szó, melynek minden egyes alkalommal be kell következnie, valahányszor a nemzeti akarat új irányzatnak, az addig uralkodott pártéval ellentétes a programot valló pártnak ad többséget a népképviselőben.

Ezt az új programot pedig az alkotmányos uralkodónak el kell fogadnia.

De ha ez nem is így lenne, ha az uralkodó a kétségbevonhatatlanul megnyitkozott nemzeti akarral szemben a merev negatív álláspontjára helyezkedhetnék is, annak a pártnak, mely a nemzet által is elfogadott programja alapján jutott többségre, e programhoz ragaszkodnia kell, ezt változtatlanul fenn kell tartania.

Mert a program és nem az ezt hirdető egyének diadalmaskodtak, mert a program és nem a személyek nyertek többséget.

Alkuról sincs tehát — ne is legyen — szó, mert ennek még csak szándéka is elfeladást s a megnyilatkozott nemzeti akarratnak meghamisítását jelentené.

A vezérő-bizottság sem léphet tehát és nem is lépett az alkudozás terére, ahol igenis helye volna a titkolódzásnak, hogy valódi akarratát eltakarva, mennél többet nyerjen.

Igy azonban, nyíltan beszél-

lünk, mert nyíltan kell beszélni.

Hadd ismerje meg a magyarok királya azt, amit előtte mindez ideig gondosan titkolta, a magyar nemzet hamisítatlan akarratát.

És ismerje meg ezt az ellenzéknek, vagyis annak a pártnak programjában, mely ma a parlament többségét alkotja, mely párt tehát alkotmányunk szerint hivatva és jogosítva van arra, hogy az ország kormányzását átvegye.

És hadd ismerje meg a király e párt minden egyes tagjának azon erős és megmásíthatatlan elhatározását, hogy eddig vallott programjából nem enged, eivel felett nem alkuszik.

E hírt vigye minden ember a bécsi Burgba s még ha rossz szándék vezéreiné is a hírvivőt, hasznot hoz nekünk és a hazának, mert tudni fogják fenn és lent egyaránt, hogy a kibelen a nemzet bizalma összpontosult, nem bábok, hanem erős gerincű férfiak, kik nem alkut kínálnak, de egy nemzet hatalmával jönnek, hogy győzzenek.

— A váci mandátum. Barabás Béla, kit az általános képviselőválasztások alkalmával tudvalevően két helyen választottak meg, az ellenzék vezérő-bizottságának határozatához képest leköszönt a váci mandátumról s aradit tartotta meg.

Ennek következtében a váciaknak új képviselőt kell választaniok. Fel is ajánlották a mandátumot Prónay Dezső bárónak, a függetlenségi párt ez illusztris tagjának, ki mint a főrendi ház tagja, ebben a tisztségben évtizedek óta egymagában képviseli a függetlenségi ideát. Prónay Dezső báró azonban éppen a főrendiházban elfoglalt állására való tekintettel nem reflektál a váci mandátumra. A váciak tehát most más jelölt után néznek s jelölteként emlegetik Gosztonyi Tibor vácharkányi nagybirtokost és Hajnik Béla fővárosi ügyvédet.

Zichy János gróf.

— március 11.

Éppen tegnapi számunkban fejtegettük a konzervatív politikának a magyar közélethez való viszonyát. Ma is azt valljuk, hogy ugyanemzeti szellem, mint a dinasztikus érdekek szempontjából nem volt helyén a konzervatívoknak az a szinte erőszakos skartbatétele, melyben a 67. óta uralkon levő politikai irányzat hívei valóságban excelláltak. És valljuk, hogy a 67-ben inaugurált új közbizalmi rend a konzervatív politika devise alatt vonul be a magyar közélet terére, ma nem állnánk ott, a hol állunk.

A nemzeti érzés tisztább és intenzívebb volna a tömegekben. A fajmagyarság inkább megőrizte volna az államalkotásban és fenntartásban jelentékeny erkölcsi súlyt képviselő speciális tulajdonságait. És az udvar bizalmatlansága sem növeke-

A „NAPLÓ” tárcája.

A végzet.

— Egy öreg ügyvéd elbeszélése. —

Ma reggelt a gazdasszony, miután a nagy hideget bejelentette, nagy sopánkodással folytatta:

— Jaj, tekintetes ur, de jó, hogy tegnap este olyan korán tetszett lefekünni. Tán még az sem baj, hogy egy kicsit a feje fáj.

— Miért, Rozi?

— Hát, tetszik tudni, alighogy a tekintetes ur lefeküdt, ugyancsak szól a csengetyű. Beszaladok, talán csak nincs valami baj. A tekintetes ur olyan jóízűen hortyogott, mintha nem is fájna volna a feje. Szaladok a kiskapuhoz, dörmöbölik is ám ugyancsak. A szél csak úgy csapkodta a havat, majd megvakítja az embert. Kérem, hogy ki az? Mit akar ilyen későn?

Csak ereszszen be Rozi, — aszongya valaki onnan kívülről; de úgy mondta, mintha részeg volna vagy bolond — az ügyvéd urral van kis dolgom.

— Nem lehet, beteg, meg már alszik is.

— Hát akkor adjon maga, édes Rozikám egy forintot, nagyon kell, beteg otthon az asszony.

Mondtam, hogy nincs nálam pénz, amint hogy igaz is, nem tartok én magamnál. A végén már egy hatos is elég lett volna szegénynek.

Nem adtam volna neki úgy sem, mert tudom, hogy a depóba vitte volna azt is.

Nini, majd elfelejttem kivakkantani, hogy a szegény Bernát ur volt az tegnap este. Nem is tudja tán a tekintetes ur, hogy már megint szörnyen iszik az istenadta.

Tehát ezt a veszendő embert

nem sikerült az alkoholtól megmenteni. Pedig azt hittem, sikerül. Csodálatos lelki erőt láttam benne. S hogy visszaesett, nem is az ő gyöngesége, hanem mások büne.

Ha szociológus volnék, nyilván azt mondanám: a társadalom büne; én azonban csak egy régi divatu, öreg ügyvéd vagyok, annyiban hasonló Eötvös Károlyhoz, hogy az új bünvédi perrendtartást én sem tudom már megtanulni. De ebben talán a fiatalok is sokan hasonlítanak a hírneves kartárshoz.

Én így is csak azt mondom, hogy a polgármester az oka szegény Bernát tragédiájának. Ha a polgármesternek egy kissé jobb szíve van, egy kissé önállóbb a gondolkodása, akkor szegény Bernát ma boldogan élne a helyett, hogy az árokból szednék össze. Vagy fogjuk rá, hogy ez a végzet.

Tudjátok, hogy a polgármester-

rel jóbarátságban vagyok, körülbelül egy időben kerültünk ide s szépen megfértünk egymás mellett. Akkoriban még az ügyvédek sem marták egymást. Dolgoztunk mindketten s ő gazdag lett, én szegény agglégény maradtam.

Mikor ez előtt tíz évvel a polgármester állása megüresedett, ő már bátran abban hagyhatta a gyakorlatot. De azért ő nem is gondolt polgármesterségre. Magába zárkózott ember volt, csak családjának és irodájának élt, soha a közéletben részt nem vett, a népszerűséget nem kereste, az is messze elkerülte őt.

Ilyen embert nem igen szoktak polgármesterré választani.

Okos ember ő, eszeágában sem volt pályázni.

Volt azonban akkoriban itt egy nagyon gyűlöletes ügyvéd, szerepelt az a hol csak lehetett, de nem

dett volna oly nagyra, mert a nemzeti eszme térfoglalásával nem jelentkezett volna egyidejűleg vagy legalább is nem tartott volna lépést az a bizonyos internationalis szellemű irányzat, mely ma a nemzeti eszme érvényesítésével kapcsolatban minden tekintélynek hadat izen . . .

Nyilvánvaló tehát, hogy a konzervatív politikának a múltban nagyon is jelentékeny jogosultsága volt arra, hogy a magyar politikában az uralkodó irányt képviselje. Ezt irtuk a tegnapi és ezt valljuk ma is. Ám jelenben másként áll a dolog. Ma már a konzervatív iránynak nem lehet igénye arra, hogy a politikában domináljon. Nehány év előtt még annyira másként állt a helyzet, hogy Khuen-Héderváry hivatásául nagyon sokan a konzervativizmus kormányzati tényező emelését tekintették.

Benne látták azt az embert, aki a Majláthok, Szennyeyek és Kállayak politikájának elejtett fonálát kezébe veheti.

Tudjuk azonban, hogy Khuen-Héderváry ezt a hivatást nem töltötte be. Talán nem is volt szándékában. Mindenesetre bizonyos azonban, hogy nem volt reá képessége és még bizonyosabb, hogy a Khuen gróf vállalkozását követő csufos kudarc jelentékenyen hozzájárult a konzervatív irány diszkreditálásához és befolyt arra, hogy a konzervatív politika feltámadásához fűződő remények, legalább is jó időre elaludjanak. A közhiatedlemben azonban még mindig van tere annak a nézetnek, hogy a jövő embere Zichy János gróf.

Ez a fiatal főúr kétségen kívül egyike a legérdekesebb politikai egyéniségeknek. Komoly, öntudatos, nagy műveltségű és erős meggyőződésű férfi. Vállalkozásaiban azonban nincs szerencséje. Mint a néppárt elnöke; meghasonlott pártjára-

val. Nem boldogult a konzervatív párt alakítására irányuló törekvésével, s ma úgy szólván egyedül áll. Pedig egyéni tulajdonságain kívül nem csekély jelentőséget ad személyiségének az a köztudatu körülmény, hogy a magyar trón örökösével bizalmas viszonyban van. Mindezekre való tekintettel szinte fáj látni őt a politikai magánynak abban a kietlenségében, melyet Szűllő Gèza csatlakozása sikertelenül próbál változtatossá tenni.

Ám ha elolvassuk azokat a nyilatkozatokat, melyeket Zichy János gróf a királyhoz történt meghívása alkalmából tett, eltűnik az a fájdalom, amit ez a látvány szamaritánus lelkiünkben felidézett.

A nemes gróf ugyanis úgybeszél, mintha egyszerűen átaludta volna az újabb idők eseményeit. Jellemző e részben, hogy a katonai kérdésben a szabadelvűpárt kilences bizottságának programja után keresi a megoldást. Abban a programban, melyet azóta minden irányban meghaladtak az események, s melyet maga a „legfőbb hadur“ is túlhaladott álláspontnak jelentett ki azzal, hogy a honvédtüzérség létesítésével annak keretén tulmenő katonai reformhoz adott engedélyt.

Még sajátosabb, amit Zichy gróf a gazdasági önállóság dolgáról mondott, mikor a közös vánterületről, mint a mezőgazdasági érdekek kiváló erősségéről emlékezett meg. Ily nyilatkozatok mellett érteni lehet a nemes gróf nagyon is politikai vállalkozásainak sikertelenségét. Az adott helyzetben az u. n. nemzeti követelmények jelentékeny mértékű kielégítése nélkül a kibontakozás elképzelhetetlen. Nem történhetik az meg e nélkül sem liberális, sem konzervatív devise alatt.

Ebben van az ó-liberálisok és

ó-konzervatívok politikai zsákutcába jutásának magyarázata. (dr)

POLITIKAI APRÓSÁGOK.

Szöts Pál urért.

A mi a képviselőház egyik jegyzői székének betöltése körül történik, már elhagyta a természetes komikum határait s bizonyos groteszk-ség jellegét öltötte fel. Arról van szó, hogy a szabadelvűpárt erre az állásra Szöts Pál urat jelölte. Azt a Szöts Pált, ki mint képviselő és jegyző egy cseppet sem igyekezett az ellenzék előtt a múltban kelleme lenni. A Szöts Pál ur jelölése tehát meglehetősen inpolitikus dolog. E mellett a képviselőház régebbi jegyzőivel szemben is furcsa alakot öltött.

A régi jegyzők egyike ugyanis Esterházy Kálmán gróf volt. Egy férfi, kit általános tisztelet környez amaz érdemeért, a mi Mikszáth Kálmán kissé cinikus megjegyzése szerint azért nagy, mert — *nincs*. Nos hát figyelembe véve ezt a körülményt és nem hunyva szemet ama köztudatu tény előtt, hogy Esterházy Kálmán grófra nézve a jegyzői tiszteletdíj élvezete határozottan pénzügyi szükség, furcsán vette ki magát, hogy a szabadelvűpárt a régi jegyzők közül nem őt jelölte, hanem Szöts Pált. Furcsán vette ki ez magát azért, mert épen a szabadelvűpárt minősítette nemrég is merényletnek egy ifjú embernek azt a tényét, hogy fellépett Esterházy gróf ellen a gyalui kerületben képviselőjelöltnek. Most azonban a szabadelvűpárt nem akadt fenn azon, hogy a régi jegyzői karból ne Esterházy legyen továbbra is jegyző, hanem Szöts Pál.

Az ellenzék meg akarta korrigálni ezt a dolgot és az első jegyzői

választásnál Esterházy grófra szavazott, mihez képest nem is Szöts Pál lett a jegyző, hanem Esterházy. Ám a szabadelvűpárt nem tudott ezen megnyugodni. Esterházyt lemondatták, miután pedig a Ház újból nem választotta meg Alvinc érdemes képviselőjét, most nagy dúlás-fulás van a Tisza-párton, sőt hír szerint valami parlamenti sztrájkféle van készülöben, a mennyiben a Tisza-párti képviselők kilépnek a Ház összes bizottságaiából. Egy füst alatt tán már mindjárt ki is vándorolhatnának az országból.

Eszünkbe jut itt a francia író anekdotája, ki böjt napján jól lakott omelettel. Egyszerre égháboru keletkezett, keményen dörgött, vilamlott. Megszólal a francia író:

— Mire a nagy láрма egy kis omeletért?

... Nem gondolják-e a szabadelvűpárti urak, hogy ők is igen nagy lármát csinálnak Szöts Pál urért?

Ujból Polczner ur.

A szegedi mandátum tudvalevően gazdátlaná válik. Mostani gazdája: Tallián Béla földművelésügyi miniszter ugyanis a török-kanizsai mandátumot tartja meg. Az újpárt tehát jelölt után néz. Joggal teszi, mert Szeged mandátuma korábban a Bánffy Dezső báróé volt s azóta is többször bebizonyult, hogy az újpártnak ebben a kerületben erős talaja van.

Ám újból megjelenik Polczner ur. A nyakkendőtlén Polczner. Az engedelmességű negyvennyolczas Polczner. A szegedi második kerületben a lefolyt általános választásnál csodálatos egyhangúsággal megválasztott és az első kerületben hasonló csodálatos módon nem szavazó Polczner. És Polczner függetlenségi jelöltet kíván. Tiltakozik az újpárt jelölése ellen és segít egy kicsit a — Tisza-pártnak.

kellett senkinek. Csak a megyei urak tartották benne a lelket, mert hiszen azt az Isten már úgy rendelte, hogy a hízog, dörgölözö kutyának mindig akad a ki koncot dob.

A főispán ur és környezete ezt az alakot akarta betenni polgármesternek.

Zsongásnak eredt e hirre az egész városháza és utána az egész város. Nem kell nekünk az a... hogy is hitták.

Mindenki gyűlölte; de hát ha más pályázó nincs, csak az lesz a polgármester.

És nem találtak más jelöltet. A városi képviselők értekezletet tartottak majd mindennap már arra is gondolnak, hogy fölemelik a fizetést, hátha úgy elvállalja az egyik szolgabíró.

A választás napja pedig rémségesen közeledett.

Egy este elmegyek az én barátomhoz és azt mondom neki:

— Te János, mit szólsz hozzá, ha Varju kollégád lesz a polgármester?

— Mit? Egyszerűen megpukkadok mérgemben, vagy legalább elköltözöm még a megyéből is.

— Mondok én mást, a mi még egyszerűbb s talán kellemesebb is lesz reád.

— ?

— Légy te a polgármester!

— Édes barátom, hogy gondolsz ilyet? Én se kellek az ördögnek sem, bár nem is tudom miért. Nem bántottam soha senkit. De én sohasem foglalkoztam közigazgatással, én a nyilvánossággal nem törődtem, én nem arra való vagyok.

Rövid eszmecsere után sikerült őt meggyőzőnem, hogy a polgármesterségre nála alkalmasabb embert talán az egész országban sem találunk.

Ilyen sokat adott ekkor János az én nézetemre.

*

Szégyen, nem szégyen: bizony engem a másnapi értekezleten kinevettek, mikor János polgármesterségével előállottam.

És mégis megválasztottuk óriási

szótöbbséggel. A neveltségesség ezuttal nem ölt. A gyűlölet a másik pályázó iránt gyilkosabb volt.

De nem akarom a történelmet meghamisítani kortesérveim elhallgatásával.

Nagyon tetszett tisztelt képviselőtársaimnak, midőn kiemelttem, hogy a fizetésemelést örökre eljehetjük s ha a polgármester rossz fát tesz a tüzre, kárt okoz a városnak, meg lehet rajta venni, mert van miből, nem úgy, mint az eddigieknek, a kik után mindig kiderült a hiba, de nem sokat értünk vele, mert niacsetlen urak voltak.

Ezeknek az előzményeknek köszönhetem, hogy János mint polgármester, sokszor megkérdezte a véleményemet. És nem tagadom, tett is nekem szívességeket; de mindig tartózkodtam attól, hogy protekcióban járjak nála. Egyetlen egyszer kértem, hogy egy fiatal nyomdászsegédet, kinek a lábát le kellett vágni, dijnokul fogadjon fel.

Hosszu évek óta a minap jelen-

tem meg nála ismét, mint protektor.

No, itt vagyok végre!

Ezt a szegény Bernátot ajánlottam megint csak dijnoknak, napi 2 korona díj mellett.

Bernátról is el kell mondanom valamit.

Ez a szegény ember erdélyi nemesi családból származott. Egyetemre is járt, jogászokodott pár évig, azután adótiszt lett. Volt egy kis vagyona is. Meg is nősült, élt szépen évekig. Egyszer csak inni kezdett s rövid idő alatt teljesen elzülött, felesége meghalt, állását elvesztette.

Ekkor örökölt pár ezer forintot. A pénz mintha egy kicsit visszarántotta volna a fertőből. De a barátok, a rokonok visszalökték. Ismét teljesen kifosztva jött hozzám, hogy segítsek rajta. Nem lehetett. Rokonai elharácsolták az örökséget. Teljes hitelű okiratokkal igazoltak mindent a pörben, tanujuk is volt elég; de mi nem tudtuk bizonyítani, hogy Bernát tőkrészeg,

Vajjon a furcsa Speciál otthagytak zérő biz idág a

Az or

Ma nultak denbe. meg va mely K áll, csak valami

Az or fejletlen. Azt hisz sán esa ha a cágek élé a mindj A mint jelentik fantasztják me sehol s biztonsá regek é

A cáceg sze mint ve A ka fejletlen hírek h

beszámít iratokat Bernát jem dolg annyit a kenyérré gozik, is

Es do ta józan más ügy nálam s a körme vele elég erő volt

na egy Meg i gyon jó, bámulat

gözött a Sikert dijnokna nesen u

Uj év zám Be megint dijnoksa

gármeste Hát ő dijnokna lán irno Szalac Elrag hogy m galom s is kinev

Vajjon meddig véli játszhatni ezt a furcsa szerepet Polczner ur? Speciális elvtársa, Komjáti Béla otthagya az ellenzéki koalíció vezérlő bizottságát, mert belátta, hogy idáig a végzet csak az Apokalip-

szis lovának tartotta fenn azt a dicsőséget, hogy egyszerre fujjon az ő orra nyílásából hideget és meleget. Vajjon hogy nem akarja belátni Polczner ur?

(M. 1.)

Háboru.

Az oroszok veresége. — A cár mint fővezér. — Kapituláció a küszöbön.

— Éjjeli távirati tudósítás. —

Budapest, március 10.

Ma délelőtt 10 órakor vonultak be a japánok Mukdenbe. Az orosz sereg teljesen meg van verve és a centrum, mely Kuropatkin vezérlete alatt áll, csak azon igyekszik, hogy valami egéretat nyerjen.

Az orosz katonai körökben a fejlettség tetőpontjára hágott. Azt hiszik, hogy a háboru során csak úgy lehetne segíteni, ha a cár maga állana a seregek élére és így lelkét öntene a mindjohban csüggedő seregbe. A mint a „Localanzeiger“-nek jelentik, a katonai körök ezt a fantasztikus tervet azzal akarják megindokolni, hogy a cár sehol sem érezheti magát olyan biztonságban, mint katonai seregek élén.

A cár mellett egy nagyherceg szerepelne a terv szerint mint vezénylő tábornok.

A katonai párt, melyben a fejlettség a harctérről érkező hírek hatása alatt nöftön nő,

elhatározták, hogy még három újabb hadtestet küldenek a harctérré. A mozgósítást már meg is kezdték. A mozgósított hadtestek a 3 ik, 13 ik és 18 ik.

A mozgósítás és az újabb véráldozat úgy látszik már elérkezett. A késő éjjeli órákban érkezik a szenzációs hír Berlinen keresztül a harctérről, mely alighanem a háboru befejezését jelenti. A szenzációs hír a következő:

A japán seregek ma az orosz seregek Kuropatkin vezérlete alatt visszavonuló főszlopát teljesen körülrzárták.

Az orosz hadsereg kapitulációja kikerülhetetlen. A legszívósabb ellentállás mellett is két napnál tovább nem tarthatják magukat. Hogy keresztül vágják a japán sereget, annak a lehetősége teljesen ki van zárva csak két eshetőség van, vagy az egész sereg oda pusztul, vagy megadja magát.

beszámíthatatlan volt, mikor az okiratokat aláírta.

Bernát könyörgött, hogy engedjem dolgozni az irodámban, csak annyit adjak neki, a mennyi száraz kenyérré kell, mert ha ő nem dolgozik, ismét a pálinka rabja lesz.

És dolgozott hónapokon át. Tisztán józan volt mindig; dolgozott más ügyvédeknek is — mert bizony nálam sokszor tisztogathatta volna a körmeit — és mindenki megvolt vele elégedve. Rendkívüli munkatető volt. A világot nem ivott volna egy korty italt.

Meg is nősült újra. Valami nagyon jó, irányos asszonyt kapott, bámulatos kevésből éledgéltek, dolgozott az asszony is.

Sikerült a protekció. Bejutott díjnokaak a városházához ideiglenesen újévig.

Új év előtt pár héttel jön hozzám Bernát, hogy beszélni kellene megint a polgármesterrel. Letelik a díjnokság s most nevezi ki a polgármester a végleges díjnokokat. Hát ő boldog lesz, ha végleges díjnoknak kinevezi. Valamikor talán irnok is lehet.

Szaladok Jánoshoz. Elragadtatással beszél Bernátról, hogy mily kitünő erő, mily szorgalom stb. Ha nem jövök, akkor is kinevezi.

Másnap Bernát alaposan elázva állított be hozzám.

A polgármester nem nevezte ki. Szaladok Jánoshoz, hogy miképpen tehettem ezt?

— Édes öregem, drága barátom, mondja ő, megdöntöttem a dolgot. Leikiismereti kérdést csináltam az ügyből. Lehetetlen volt kinevezni. Elkészítettem a kinevezendők névsorát, sajátkezűleg irtam le, itt van . . . S akkor jönnek ám a tanácsbeliek, meg a hivatalfőnökök, hogy mit gondolok én, egy ilyen városzerté ismert részeges alakot akarok én véglegesíteni a város nyakára.

— De hiszen, kérlek szépen, már egy év óta nem iszik. Szóta szorgalmas, józan életű.

— Az mindegy; de ismerhetik. Az ilyen embernek függő helyzetben kell maradnia, ez az én hivatalfőnöki elvem, hogy féljen mindig, hogy ha berug, akkor kirugják a hivatalból. És lelkiismeretem sem engedte, hogy én, mint polgármester, egy alkoholistát vegyek a város nyakára. Ha életfogytiglan ki van nevezve, megint iszik s azt mondja, hogy beteg. Elcsapni nem lehet, most mondta ki a közigazgatási bíróság. Nyugdíj nálunk nincs, fegyelmet nem akaszthatok a nya-

A jobb szárny, melynek Livenics a vezére, szintén menekült, de ennek az utja is el van vágva. A menekülés annál nehezebb, mert már megkezdődött az olvadás és az ágyuk kerekai tengelyig süllyednek a sárba.

Pétervárt az elkeseredés óriási. Az utcákon rengeteg nép ácsorog és lesi a harctérről érkező híreket. Általában nagy a rettegés az orosz katonai körökben, hogy a vereség hírelre a forradalmi mozgalmak új erőre kapnak.

Zene.

Opera Kolozsvártt.

— Levél a Szerkesztőhöz. —

Tisztelt Főszerkesztő Ur!

Ezennel tünnepélyesen revokálom multkor, csak ugy sebtében odavetett megjegyzéseimet a „Lala Routh“ bemutatója alkalmából.

Revokálom a cikkely ama paszuszusát, mely az idegen tárgy és zenéjü dalmüvek kultiválását ellenzi. Kiegészitem akkori megjegyzéseimet azzal, hogy a hazai zene-művészet első sorban magyar szerzők, magyar tárgy s zenéjü műveivel emelhető föl az öt megillető magaslatra, ám elősegitheti azt oly idegen zene által is, mely az általános muzsikális művelődést abszolút műbecse által hivatva van előmozdítani.

Hogy pedig Dávid Feliciennek, a geniális francia maes roinak a zeneconservatorium házi sánpadán előadásra kerülő bájos dalmüve ilyen: talán felesleges most fölfedeznem.

Ám én most nem bírálni, vagy ösmertetni szándéksom a művet,

kába, mert a megyei főorvos — ő tudja miért? — azt mondja, hogy az iszákosság betegség; betegség miatt pedig nem lehet fegyelmet indítani. Így azután tarthatja a város, míg é.

Hiába beszéltem én azután Jánosnak, nem voltam képes meggyőzni, hogy szegény Bernát alkalmas a díjnoki állásra.

Mennyivel könnyebben ment tíz év előtt meggyőzőm őt arról, hogy ő alkalmas a polgármesterségre.

Igy maradt kenyér nélkül újévre egy megért, meggyógyult, megjavult ember, aki most visszese, hogy örökre és menthetetlenül elpusztuljon az alkoholizmus posványában.

Pedig én szentül meg vagyok győződve, hogy Bernát még akkor is megmaradt volna józan életű embernek, ha a végleges díjnokság után álmái netovábbját, az 1000 korona fizetéssel járó irnoktságot is elnyerte volna.

No de így is majd eltartja a város a kórházban vagy a szegénymenházban. Itt azután még dolgoznia sem kell az étetért.

Ormos Ede.

mely nem is új, nem is ösmeretlen a kolozsvári közönség előtt.

Én csupán beszámolni akarok most, a mai jelmezes főpróba meghallgatása után arról a fenomenális sikerről, mit az opera előadásának tervezői, segítői, létrehozói, közreműködői, dicséretére a magyar — s hozzátehetjük: lokális — zene-géniusznak, elértek.

Ime az én „pillanat-fölvételeim“ ez után a főpróba után.

Sándor Erzsi.

Mirza komorna szerepét kreálja.

Három évig tanította Farkas Ödön igazgató énekelni a kolozsvári zene conservatoriumban, kinek tanácsára tanulmányait — most második éve — az Orsz. m. kir. Zeneakadémia operai szaktanfolyamán Maleczkyné vezetése alatt folytatja. Ez alatt a másfél év alatt több fővárosi hangversenyen föltűnt rendkívül behizelgő, kitünően iskolázott szopránjával.

Nálunk a mult évben két kisebb dal előadásával ért el nagyobb sikert. Ám a mit ez idő óta haladt, az egyszerűen: meglepő. Sándor Erzsi k. a. egy bevégzett, kész művésznő, a kít mi kolozsváriak büszkén fogunk mindig a magunkénak vallani. Mostani föllépése bizonyára esemény lesz Kolozsvár zene-krónikájában, mert a mit ma este hangjával produkálni fog, előre mondhatjuk tüneményszerű dolog.

Benedek Ida.

A cimszerepet neki, mint a conservatorium egyik legtehetségesebb s egyenletes tömörségű, nagy terjedelmű s igen szép hangú tanítványának osztotta ki Farkas Ödön.

Az a 140—150 főre tehető díszes közönség, mely a zeneconservatorium „nagy“ termét ma este zsufolásig megtölteni fogja (jegy már aranyért sem kapható), bizonyára ámulattal fogja látni, hogy lehet semmiből mindent csinálni.

Mert, kérem alássan, ki ne tartaná merész vállalkozásnak egy teljes operát előadatni, melyhez sem színészek, sem segédszínészek, sem díszletek, sem színpad, sem — semmi nincsenek.

Farkas Ödön ezt megtette.

Először is megfestette ő maga a díszleteket. Előfüggőnyt, buja indus tájat háttérben a Himalájával, oldalt pálmákkal s viruló délszaki növényekkel, királyi sátorral, majd a másik fölvonásra az oszlopos csarnokot (a festésben egyedüli segítsége Gámán Dezső ur, a zenekari kisbögös volt), — függöny-fölhuzó s díszleteket változtató masinériákat komponált — sugó köpönyeget fundált ki, villamos jelző csöngettyút állított be, különös világítási effektusokat eszelt ki, fényes jelmezekről gondoskodott s isten tudná még, miket nem csinált. De egymaga csinálta. A műszaki részen kívül — talán mondanom sem kell — egyedül ő végezte a mű óriási munkát igénylő gondos betanítását.

A kisasszony sikere szintén teljes lesz. Nagy ének-parthiejt kedv-

vel s szorgalommal tanulta be s úgy az előadásban, mint a játékban meglepő biztosságra tett már is szert. Farkas ur csak gratulálhat magának, midőn az intézet növendékeiben kész művésznöket tud bemutatni.

Székelyhidy Ferencz.
Ferenczi Zsiga.

Ők a férfi-szereplők. Az előbbi rendkívül behizelgő magas tenorjával tűnik föl, utóbbi a hangverseny deszkáin már eddig szerzett babérokat most színpadi alakítása által fogja növelni.

Kar és zenekar.

Tizenegy hájos fiatal leány s nyolc jó hangú fiatal ur képezik az udvarhölgyek, illetve rabszoigák kórusait, míg a zenekarban 16 elsőrangú erő — műkedvelők — segíti diadalra az operát. Előbbiek ép oly biztosan éneklis s játszódnak szerepeiket a pódiumon, mint utóbbiak a zenekarban.

„Et nunc venio...“
„Arma virumque canto...“

Farkas Ödön.

Mit mondjak még?!

A sugó, a rendező, a kortina-kezelő nehéz munkái mind szintén műkedvelői kezekben van. A valóban festői fényes férfi-jelmezeket Janovits ur, „leendő“ színházi direktorunk készséggel küldte meg Szegedről. A női jelmezek maguknak a közreműködő hölgyeknek készítményei. (Ugy mondják, hogy Farkas Ödön tanácsai és utasításai csupán ebben az egy kérdésben nem fogadtattak el).

Az opera f. hó 11, 12 és 13-án fog előadni.

Nem találma kedves főszerkesztő ur helyén valónak, hogy ezekre az előadásokra Megyeri színházi direktor is ellátogasson?! Sokat okulhatna.

Öszinte híve:
Marcato.

Két levél.

I.

A nacscságákról.

„Tekintetes Szerkesztő Ur! Ne gondolja, hogy én és mink, elv- és eszmétársnők, nem olvasunk! Nem azért jártnak a nagyságos urak helybéli meg budapesti lapokat, hogy mink azokat mosogatás után ne olvassuk. Hát mit láttam tegnap. Azt mondja az újság: „Munkásnők gyűlése“. Az van benne megírva, hogy a szakácsnők, szobalányok meg a többi cselédszemély összegyűltek, hogy a nacscságák ellen a komisz bánásmód, a még komiszabb koszt miatt panaszkodjanak. Jaj, de örült a szívem, amikor ezeket olvastam. Hát még amit az a csókolni való kisasszonyka, a Gárdos Mariska mondott! Hogy azt mondja: szabad a cselédnek is ideált tartani, nemcsak a nacscságának. Jaj, de szépen is van ez mondva. Ideál!... Per-

sze, hogy ideál. Nemcsak az aranyzinóros, hosszú kardos főhadnagy ur, hanem a feszes nadrágos, bajonétos baka is az. Ez az igazság! Régóta nyomja a szívemet, de nem mertem kimondani. Meg aztán kinek is mondtam volna? Az újságíró urak mindig a szakácsnőket, a szobalányokat figurázzák ki, aztán mindenféle cselédségi Kocsor-hireket írnak. De most kisütött a napunk. Szervezkedtünk. Miénk a hatalom. Próbáljanak csak szervezkedni a nacscságák is, tudnak-e? Hiszen az első minutában összevesznek azon, hogy teszem azt, a báróné nacscsága akar először beszélni, oszt letorkolja az orvosné nacscságát. Hát én csak annyit mondok, hogy a komiszságokat tünni nem lehet. Különösen a hol fiatal ur is van a háznál. Mert azok most nem törődnek velünk, hanem gorombáskodnak. Ki fogjuk vivni mindenütt, hogy szabadon tartassunk ideált. Éljen a kimenő! Éljenek az ideálok! — Mari szakácsné.

A helyesírási hibákat kimélethől kijavítottuk. — A szerk.)

II.

A cselédekről.

„Tisztelt Szerkesztő Ur! Fölháborodással olvasom az újságokban, mit csinálnak a világ legközönsége-sebb teremtséi, a konyha- és szobalányok. Ezek a mi fizetett ellen-ségeink szidnak, gyaláznak bennünket, mert nem bánunk velük úgy, mint az ölebeinkkel. No persze! És még hogy engedjük meg nekik, hogy ideált (?) tarthassanak. Micsoda szemtelenség! Hogy én mindig fegyveres őrizet alatt legyek a magam lakásában, a hol teljes biztonságot élvezek különben is. És önök, újságíró urak, még igazat adnak a cselédeknek és a „nacscságákról“ rossz vicceket gyártanak. Persze, mi értjük, miért? ... Hogy a koszt rossz, ezt is önök, férjek és férfiak, szuggerálják a cselédeknek, mert mindennap olvasni valami bolondságot az élvezhetetlen házi kosztról. A bánásmód? Ugyan kérem, jöjjön el hozzám és győződjön meg, hogyan becézem a cselédeimet. De ezekkel nem lehet birni. Holmi jogokról beszélnek. No persze, még előbb-utóbb nagyságos asszonyok lesznek. Hát ki az a cseléd? Szolga, aki tartozik engedelmeskedni urnő-jének. Nekem már sok cseléddel volt dolgom, minden hónapban új alak van nálam, ismerem őket. Utálatosak, hazugok, kifécségek a titkainkat. Honnét tudnám, hogy X. asszonynak hamis melle van? Erre adjon feleletet, Szerkesztő Ur! Ha pedig ezután valamit írnak a cselédekről és igazságosak akarnak lenni, forduljanak csak hozzám, mert én nem vagyok elfogult sem a „nacscságák“ sem a „cselédek“ iránt. — Egy fiatal asszony.

(A helyesírási hibákat udvariasságból kijavítottuk. — A szerk.)

A NAPLO telefonszáma
Szerkesztőség: 503.
Kiadóhivatal: 379

Az Egyetem.

Kossuth ünnepély. Ma járt a Kossuth-ünnepély rendező-bizottságának küldöttsége Pólya Antal vezetésével Szvacsina Géza polgármesternél, hogy a Kossuth-ünnepély egyik védnöki tisztének elvállalására felkérjék. A polgármester rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttséget s készséggel elvállalta a védnökséget.

Március tizenötödike. Az Egyetemi-kör március 15-én tagjai köréből két ifjút küld ki Gyalusra, hogy ott a polgárság ünnepélyén a kolozsvári egyetemi ifjúságot képviseljék s egyszersmind az ünnepélyen közreműködjenek.

Kolozsvári élet.

Titkos drámairók.

A kolozsvári nemzeti színház most teszi közzé az előadásra el nem fogadott darabok címeit. Megindult a találgatás és a közönség kisütötte több névtelenül benyújtott darabnak szerzőjeit. Az eredmény a következő:

Két öreg: Felszeghy Dezső.

Versényi György.

Pókainé: Hegyesi Vilmos, (mert ő habozik azon legjobban hogy melyiket szeresse?)

A világlátott fiú: Kubai Richtzeit Arthur.

Leányintézetben: Lengyel, Károly.

Feltámadott: Az új Kolozsvári Hirlap.

A titkos levél: gr. Béli Ákos.

Házi barát: mindenki gyanus a ki él.

Genoveva vádolása: Szekeres József.

A csalogány: Girsik Gyula.

A vázsonyi molnárlegény: Nagy Dezső.

Az apostol: Sándor József.

A csodarabbi: Glasner Mór.

A láda titka: Dorgó Albert.

A gyújtogató: Polcz Rezső tüzoltó főparancsnok.

Színészvilág: Ozorai Adolf.

A kincskereső: Csillag Manó.

A gardedame: Heinrich Józsa.

MULATSÁG.

Virágbazár a Redoutban.

Ma a virágbazár népszerűsége még egyre tovább növekedik, rövid idő múlva nem lesz Kolozsváron befogadására elég nagy terem. Tudósítónk már ma délután, midőn a Redout termébe belépett, örömmel látta, hogy ott még egy gombostűt is bajos volna leejteni. Ismert alaposágánál fogva mindjárt meg is akarta ezt próbálni, de sajnos, nem lévén nála gombostű, a próbáról le kellett mondania. De e nélkül is konstatálhatta, hogy a terem zsufoltig telt meg válogatott elegáns közönséggel. Hogy a folytonosan hullámozó óriási közönség között, mely emellett folyton változó képet mutatott, jelen volt hölgyek teljes névsorát adjuk, azt meg sem kíséreljük. Ott láttuk többek között a következőket:

Báró Petrichevich Horváth Ferencné és leányai: Hortenz és Antónia, gr. Bethien Karolina, özvegy Zeyk Dánielné, br. Kemény Ákosné,

br. Bánffy Ernőné, dr. Kiss Mórné, dr. Csengeri Jánosné, Csengeri Piroška, Kiss Margit, dr. Szádeczky Lajosné, dr. Hoór Károlyné, dr. Klupathy Antalné, Kozma Ferencné, Pacher Zsófi, Muzsnay Gézáné, Somodi Istvánné, Somodi Ila, dr. Török Imréné, Heinrich Józsa, Lukács Edit, Csengeri Ilonka, Csengeri Erzsike, Kuhn Irma, Kuhn Edit, Boross Ella, Széchy Eta stb. stb.

Az élőképek ma is nagy sikert arattak. A közönség egy különösen sikerült képtől alig tudott megválni, négyszer ötször kellett a rögtönzött színpad függönyét széthuzni. Bajos és kifejezesteljes volt Somodi Ila a „Remény“ című élőképben; hangulatos, poétikus kép volt a „Szép Ilonka“ című; festői volt br. Horváth Antónia mint „Lisa“; végre felemelő, magasztos hatást keltett az utolsó kép, a „Gloria in excelsis deo“, melynek alakjait Boross Ella, Kiss Margit, Széchy Ella, Csengeri Ilonka, Boross Rózika és Kis Klárika gyönyörűen személyesítették.

A holnapi virágbazár műsora a következő:

1. Olasz halászlány: Kuhn Irma urhölgy.

2. Merengés: Hintz Rózsika urhölgy.

3. Japáni lányok: Csengery Piroška és br. Horváth Hortense.

4. Három grácia: Bartók Margit, Farczádi Erzsé, Akontz Ilonka.

5. Rococo: Báró Bálintt Márta és gróf Apponyi Rezső.

1. Grieg: Tavaszkor, Chopin-Valse, előadja Szabó Gyuri zongorán.

2. Szavalat: Lukács Juliiska.

3. Ének: Székely Gyula.

LEGUJABB.

— A „NAPLO“ távirati és telefon-tudósítása. —

Politikusok a király előtt.

Tomasich Miklós kihallgatása.

Budapest, márc. 10 (Saj. tud.) Ma fejeződtek be a királyi kihallgatások. Elsőnek Tomasich Miklós horvát képviselőt, a Khuen Hédervári féle kabinet volt tárca nélküli miniszterét hallgatta ki a király. Tomasich kihallgatása eredetileg tegnapi volt tervezve, de tegnap helyette Zichy János grófot fogadta a király és így maradt Tomasich kihallgatása mára. Tomasich délelőtt 11 órakor érkezett a Burgba és mindjárt be is bocsátottatott ő felsége elé.

Tomasich Miklós nem terjeszkedhetett ki részletesebben a válság megoldásának kérdésére, hanem a helyzetet és a várható fejleményeket a horvátok szempontjából ismertette.

Különösen kiterjeszkedett Tomasich a katonai reformok kérdésére és erre vonatkozólag azt az álláspontot foglalta el, hogy ha a hadsereg szervezete dolgában a magyar közjognak megfelelőbb intézkedések történnek, akkor a kiegyezési törvény szellemében Horvátországnak azt a kizárólagos jogát is respektálni kell, hogy a horvát ezredeknél a horvát

nyelvet használják, épp úgy, mint a honvédség szervezésénél is a kiegyezési törvény szellemében megkapta a honvédség Horvátországban a horvát vezénnyelvet. Ha tehát Magyarországon a közös hadseregben a magyar vezényszót rendelnék el, akkor a kiegyezési törvény értelmében a horvát közös ezredeknek meg kell kapniok a horvát vezényszót.

A gazdasági kérdések tekintetében Tomasich a közös vámterület mellett foglalt állást és helytelennek vélte a gazdasági különválásra irányuló minden törekvést.

Tomasich kihallgatása során azt a benyomást nyerte, hogy a gazdasági kérdésekben a király a két állam kormányainak szabadkezet engedne, de a katonai kérdéseknél a koalíció sikerre nem számíthat.

A vezérő-bizottság.

Budapest, márc. 10. (Saját tud.) A szövetkezett ellenzék vezérő-bizottsága ma délben ülést tartott. Az értekezleten jelen voltak: Apponyi Albert gróf, Bánffy Dezső báró, Zichy Aladár gróf, Szederkényi Nándor, Hoiló Lajos, Kaas Ivor, Barabás Béla, Zichy Jenő gróf, Eötvös Károly, Sággy Gyula, Polónyi Géza, Vázsonyi Vilmos, Tóth János, Komjáthy Béla.

Az ülésen Bánffy Dezső báró elnököl, minthogy Kossuth Ferenc az Andrássy palotában Darányi Ignáccal tárgyalt és csak később érkezett a gyűlésre, mikor is Bánffy Dezső bárótól átvette a gyűlés vezetését.

A gyűlés egyik tárgya az a felirat s javaslat volt, mely hivatva van a király előtt a helyzetet feltárni és a melyet Eötvös Károly mutatott be.

Ezenkívül még a séreimi bizottság jelentését tárgyalták.

Az értekezlet lefolyásáról hivatalos kommunikét nem adtak ki.

Mindkét ügy tárgyalását a vezérő-bizottság holnapi ülésén folytatni fogja.

A válság megoldása.

Budapest, márc. 10. (Saját tud.) A válság tartamára nézve nagyon eltérő hírek vannak forgalomban, a disszidensek nem remélik, hogy a közel jövőben a kibontakozás sikerülni fog. Ezzel szemben Láng Lajos ma ama nézetének adott kifejezést, hogy a válság még a jövő héten megoldást nyer.

Zselénszky Róbert gróf kihallgatása.

Budapest, március 10. (Saj. tud.) Tomasich Miklós kihallgatása után Zselénszky Róbert grófra, Rubinek Gyula kilépése óta az egyetlen szabadelvűpárti agráriusra kerül a sor. Zselénszky gróf a meghívott politikusok körül utolsóként járult a király elé, hogy saját meglehetősen

elszigetelt álláspontját a korona előtt kifejtse. Zselénszky gróf a király előtt különösen a gazdasági kérdésekről nyilatkozott. Zselénszky gróf fél 1 órakor ment a király elé és háromnegyed órát tartó magánkihallgatásban részesült. Zselénszky grófhhoz a kihallgatás után több hírlapíró fontos kérdést intézett szerzett benyomásaira vonatkozólag, mire Zselénszky kijelentette, hogy a király a válság anyagának egész complexumával ismerős és bámulatos szakértelemmel a legaprólékosabb részletekre is kiterjedő figyelemmel beszél a szőnyegen levő politikai és gazdasági kérdésekről.

Justh Gyula Makón.

Budapest, márc. 10. (Saját tud.) Justh Gyula képviselőházi elnök ma kerületébe Makóra utazott. A makóiak nevében Molnár Albert üdvözölte Justhot, mire Justh felelt és azt mondta, hogy az igazi küzdelem csak ezután következik.

A fiumei sikkasztás.

Budapest, márc. 10. (Saját tud.) A fiumei sikkasztás ügyében fordulat állott be. Kisült ugyanis, hogy a megszökött Berkovicsen kívül, a banknak második pénztárnoka Szántó Imre sárbogárdi születésű 21 éves tisztviselő szintén bűnös. A nála megejtett házkutatás alkalmával 170,000 koronáról szóló takarékpénztári könyveket találtak. Ez a pénz is alkalmasint a sikkasztásból származik.

Férjgyilkosság.

Budapest, március 10. (Saj. tud.) A kecskeméti konyakgyár udvarán ma Belke Istvánné férjét revolverlövéllyel megölte.

Nihilisták elfogatása.

Budapest, márc. 10. (Saját tud.) Párisból jelentik, hogy ott egy nihilista csoportot fogtak el. A csoportnak tagjai hat polgári egyén és két volt orosz tiszt. A nihilisták éppen Szentpétervárra akartak utazni. Az orosz rendőrség szerint a nihilistáknak Wladimir és Alexis nagy hercegek meggyilkolása képezte feladatát.

Gyilkosság Erzsébetfalván.

Budapest, márc. 10. (Saját tud.) Bendes Gáspár budapesti lakos ma azzal állított be Láni Adolár budapesti ügyvédhez, hogy az éjjel egy baltával véletlenül megütötte a feleségét és azt hiszi, hogy a felesége belehalt. Láni ügyvéd erre kocsiba ült Bendessel és a főkapitányságra hajtatott, a hol Bendes jelentkezett. A megejtett nyomozás kiderítette, hogy a dolog másképpen történt. Ugyanis Bendes is és a felesége is részegen mentek haza, otthon összevettek, az asszony háromszor pofonütötte férjét, ki erre baltát ragadott és több halálos csapást mért nejeire.

NAPLO.

— Hírek. —

Március 10.

A magyar történelemben fekete betűvel van megjelölve ez a nap. 1854-ben e napon végeztek ki Marosvásárhelyen a székely vértanukat: Gálfit, Törököt és Horváthot. Mint összeesküvők kerültek a vádlottak padjára s onnan a veszőhelyre, A köztudat Biró Mihály kisgörgényi lakosnak tulajdonította azt a szomorú dicsőséget, hogy feljelentve Gálfiékat az önkényuralom pribékjei kezébe adta őket. A vértanuk mindhárman bitófán lehelték ki nemes lelküket. Egyik társukat Várady Józsefet, ki az összeesküvést Háromszéken szervezte, egy hónap mulva végezték ki, többeket pedig börtönbe hurcoltak. Március 10-ike tehát gyásznapja a magyaroknak. De egybéként is nevezetes évfordulót jelent. Első fordulóját annak, hogy a magyar képviselőházban Thaly Kálmán közbejárására elcsendesült az obstrukció zaja, hogy helyet adjon a békes munkának, a mit tudvalevőleg az ugrai levél változtatott volt ismét háborúvá.

* Zsilinszky Mihály v. b. t. t., magyar. kir. vallás- és közoktatásügyi államtitkár ma este 10 óra 18 perckor dr. Gopcsa László miniszteri osztálytanácsos társaságában Kolozsvárra érkezett, hogy a holnap megtartandó ünnepélyes tudorá avatáson Ő Felsége a király képviselőjében jelen legyen. A pályaudvaron Zsilinszky Mihályt az egyetemi tanács tagjai fogadták, élükön dr. Kiss Mór rectorral. Az államtitkár a pályaudvarról a New-York szállóba hajtatott. Itt említjük meg, hogy holnap délben az ünnepélyes avatás után a New-York-szálló éttermében bankett lesz, melyre már ma délután 5 óráig több mint nyolcvan jelentkeztek; este 8 órakor pedig dr. Kiss Mór rector az államtitkár tiszteletére vacsorát ad.

* Az országos vásár. A városi tanács a márciusi orsz. vásár napjára nézve f. hó 10-én 4099—1905. sz. alatt úgy határozott, hogy miután a kirakó vásár napja az idén vasárnapra esik, a vásár az eddigi szokás szerint a rákövetkező hétköznapon, vagyis március hó 13-án, hétfőn fog megtartani.

* A miniszter köszönete. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Farczady K. Lajosnének, aki a székelyudvarhelyi állami főreáliskola tanulói számára 1000 koronás alapítványt tett, köszönetét nyilvánította.

* Uj ügyvéd. A kolozsvári ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr.

Szabó Dánielt Balázsfalva székhelyével az ügyvédek lajstromába fölvette.

* Elhunyt miniszteri tanácsos. Ambrozovics Bela miniszteri tanácsos, Kossuth Ferencz közeli rokona, kiváló pénzügyi szakteknitely ma délelőtt Budapesten meghalt.

* Báró Orbán Balázs mentéje. Az Udvarhelyvármegyei Múzeum-Egyesület érdekes régiség birtokába jutott a héten. — Báró Orbán Ottó, nagynevű fivére báró Orbán Balázs díszruháját, melyet a nagylelkű székely hazafi Székelyudvarhelyt 1861-ben, mint az első alkotmányos díszgyűlés jegyzője viselt, a Múzeum-Egyesületnek ajándékozta. A díszruha egy egészen jó karban levő magyarkabói, nadrág, mellény, fehér selyem arany rojtos nyakraváló és egy pár magyar csizmából áll. A Múzeum-Egyesület Orbán Balázs egyéb emléktárgyaiból, melyeket a család szintén közelebről átad, egy külön szekrényt fog berendezni.

* Leégett gyár. Jeremiás G. alsótemesi köles-hántoló gyára tegnapelőtt teljesen leégett. — A gyorsan harapódzó óriási tűzvész oka eddig nem derült ki. A tűz a gyári épület felső emeletén ütött ki. A kár százharmincezer koronára tehető; az épületek azonban biztosítva voltak.

* Rendőri hírek. Razzia. A mai napon 12 hely és foglalkozás nélküli egyén állítottott a bünyügyi osztály elé közbiztonság elleni kihágás miatt. — Lelketten anya. 1902. december 3-án este egy kitétt gyereket talált Borbély Bernát rendőrőrmester a Ferencz József-ut 81. szám alatti kapuban, a ki még aznap további gondozás végett beszállítottott a Karolina Országos kórházba, az ismeretlen tettes ellen pedig a nyomozat családi állás elleni büntett miatt bevezettetett. A gyermekkitevőt sikerült most a rendőrségnek Biró Róza csikvacsarcsi illetőségű, 24 éves, r. kat. cselédeleány személyében kinyomozni és elfogni, a ki a mai napon át is kísértetett a kir. ügyészhez.

* Veszett állatok Maros-Torda megyében. Maros Torda megyéből egyszerre két hír érkezik veszett állatok garázdálkodásáról. Mikhazán egy veszett macska harapott meg egy odaváló embert. Kis-Nyulason pedig egy veszett eb garázdálkodott s három ottani lakost mart meg. A járás főszolgabírája intézkedett a szerencsétlenül járt embereknek Budapestre, a Pasteur-intézetbe leendő beszállítása iránt.

* Vavrik Antálné öngyilkossága. Előkelő állású uri asszony megrendítő öngyilkosságáról értesítenek Budapestről. Vavrik Antal kuriai bíró feleségét, szül. Hofer Mária kergette gyógyíthatatlannak vélt betegsége az önzeke ásta sirba. Vavrikné pár hét óta betegeskedett s ezóta idegrendszer is megrendült, mert baját gyógyíthatatlannak találta. Tegnap este 9 órakor a Váci-körut 54. sz. házban levő lakásán leányával együtt lefeküdt, de éjjel után, mikor már az egész ház aludt, felkelt, felment a harmadik emeletre s egy magával vitt szölyére állva levette magát az udvar kövezetére. A szerencsétlenséget csak reggel vette észre egy szakácsné. — Férje és leánya, mikor az esetről értesültek, elájultak. A mentők hozták őket életre. Vavrikné hulláját a bonctani intézetbe szállították.

* Vidéki rövid hírek. Bányászok nyomorúsága. Kőrmöcsbányáról je-

lentik: Az itteni bányászok között már régebb idő óta nagy a nyomorúság. A rossz gazdasági és ipari viszonyok miatt napról-napra züllik a lakosság anyagilag úgy, mint erkölcsileg. A nép oly gyorsan pusztul, hogy alig éli túl valaki a 40 évet. Most már oly ijesztő a helyzetük, hogy csak a gyors segítség mentheti meg őket a végső pusztulástól. — *Öngyilkosság.* Besztercebányáról írják: Klimó Pál városi tanácsos, tekintélyes iparos tegnapelőtt agyonlőtte magát. Valószínűleg elmezavarásban követte el tettét. — *Jég.* Magyar-Kanizsáról jelentik, hogy ott a környéket tegnap sűrű jégeső lepte meg. A záport nagy zivatar előzte meg. — *Leesett a vonatról.* Eperjesről írja tudósítónk: Duraz András vasúti kalauz Kende és Eperjes állomások között leesett a robogó vonatról, melynek kerekei alá került. A szerencsetlen vasúti kalauz nyomban meghalt. — *A pálinka áldozata.* Pinkafőről jelentik: Egy részeg kocsis fával telt kocsijáról a lovak közé esett. A kocsi kerekei fejét összezúzták, lábait leszélték. Néhány pernyi vergődés után meghalt. — *Rabló cigányok.* Debrecenből írják nekünk: A mikepercsi országuton a kofáknak egy tyukokkal és kenyérral telt szekereit pisztolyai fegyverzett cigánybanda megtámadta és kirabolta. A rendőrség a veszedelmes bandát elfogta. Több betöres és rablás bizonyult rájuk. — *Nagy tűz.* Kikindáról jelentik: A szállóadót körülvevő épületecsoport lángba borult. Megmenteni csak a szállóépületet lehetett, de még így is szerencse, hogy a nagy szélben a tüzet lokalizálni lehetett s a várost megmentették a nagyobb veszedelemtől. A kár így is jelentékeny. — *Lövés az ablakon át.* Magyar-Ladról írják lapunknak: Hétfőn este Puff András itteni földmivest háza ablakán át valaki puskával életveszélyesen megsebesítette. A gyanu haragvó testvéröccsére, Puff József ellen irányul. — *A magyarság ellen.* Karlováról jelentik: Az idevaló és a beszári ifjuság az olvasókönyvben egyesülve estélyt rendezett. Néhány magyar ifjut a rendezők kiutasítottak avval a megjegyzéssel, hogy ez szerb mulatság lévén a magyar dal és a magyar szó nincs megengedve. Ugy látszik, nincs ott magyar ember, aki otthonembségre merné tanítani a parányi idegeneket. *Munkás k. veszedelme.* Dombegyháza csanádmegeyi községből jelentik: Egy itteni építkezésnél egy hatalmas fal összeomlott, maga alá temetve az ott dolgozó Tóth István, Nagy Imre, Börcsök György és Varga Bálint munkásokat. Tóth István és Nagy Imrét sikerült súlyosan sérülve kihuzni a romok alól, a másik kettő meghalt. — *Csaló szellemidéző.* Aradról írják: A törvényszék 3 havi fogságra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte Sipos Mihály fakerti napszámost, aki keresztpajtától, a hiszékeny Rigó János gazdától kicsalta a kocsit, lovát és ezüst óráját azzal az ürügyel, hogy szellemekkel van találkozója, akitől kincseket kap. A csaló most a hüvösön gyakorolhatja a szellemidézés bűbajos mesterségét. — *Öngyilkos aggyasztán.* Debrecenből jelentik: Szabó Imre oda-változó 75 éves öreg cseléd az istállójában fölakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. Az öreg elhagyatva cselédi sorban élt. — *Gyilkosság a táncteremben.* Fertő-Szt. Miklóson, egy Sopron melletti községben Palla András nevű legényt egy vetélytársa a táncteremben leszúrta. — *Halál a bában.* Ócsán a

napokban tragikus eset történt. Az ottani járásbírósegédjegyzője, Pápai Dezső jóhírnévben álló fiatal ember, táncmulatságon volt. Eppen egy kerítőt táncolt, midőn hirtelen összerogyott és mielőtt segítségére jöhettek volna, meghalt. A szerencsétlen fiatal embert szív-szélhűdés érte. — *Örjögő utas.* Nagyváradról írják: A szombathelyi törvényszék Nagy Dezső nevű joggyakornoka tegnap Kolozsvárról haza utazott. Utközben azonban hirtelen megőrült, utitársaira rontott és fojtogatni kezdte őket. Csak nagy fáradsággal sikerült a szerencsétlent lecsillapítani. Nagyváradon leszállították a vonatról és a kórházba vitték. — *Rablógyilkosság.* Nagybecskerekéről táviratozzák: Albu Simon szárcsai dúsgazdag földbirtokost lakásán meggyilkolva találták. A szoba teljesen fel volt forgatva, a szekrények nyitva és üresen állottak. A rablógyilkossággal a meggyilkolt unokáját gyanúsítják, a ki Albu Simon általános örököse volt.

x Minden takarékos háziasszony figyelmébe ajánljuk a Fiumei Kávébehozatali Társaság Fióktelepének (Mátyás király-tér 12. kitérő minőségű kávéit, teáit és rumjait. Olcsó árak! Telefon!

* Külföldi rövid hírek. *Véres harc a vám miatt.* Rómából táviratozzák, hogy San-Marcóban tegnap a vám beszedése miatt a parasztság fellázadt. Katonáságot rendeltek ki a községbe, akiket a zendülők kőzappal fogadtak. A carabinieri sortűzet adtak, négy földművest halálosan és tizenhatet súlyosan sebesítettek meg. A carabinieri közt is nem egy megsebesült a kődobálásoktól. — *Elgázolt vasúti gyakornok.* Münchenből táviratozzák: Az itteni pályaudvaron egy Ertel nevű vasúti gyakornokot a személyvonat elgázolt. Par pernyi kintlás után meghalt. — *Tűz egy vásári bódében.* La Ferte-Bernardból sürgönyzik: Egy itteni város bódében rövid zárlat következtében tűz támadt. Sok megsebesülés történt, mert a nézők óriási tolongással távoztak a bódéből. — *A Simplon-alagút fölavatása.* Bernből jelentik: Az Olaszországot Svajccal összekötő Simplon-alagút fölavatása f. hó 28-án lesz a svájci Beregben. Másnap a munkások számára rendeznek ünnepélyt az olasz Iselában. — *Egy férj — hat feleség.* Wolfries Frigyes bef. sti elektrotechnikusra rábizonyult, hogy eddig különböző helyeken hatszor házasodott meg. A bef. sti törvényszék vád alá helyezte.

SZÍNHÁZ

János vitéz.

Tegnap tizenegyedezszer adták Kolozsvárt a Király-színház dladalmas darabját. Görbe szám ugyan 11, de azért vidéki színpadon már jubileum számba megy. És a színház zsufozásig megtelt. Gyönyörűséges sikert jelent ez, megkapó vonzódást a kolozsvári közönségnek a magyar darabhoz, a mely mint valami illatos bokréta hozzátartozik a darab vidéki diadalutjához.

Pedig talán nem kell mondanom, hogy itt nem a szereplők biztosítják a sikert. Ha Fedák Sári diadalra juttat egy darabot az még nem bizonyítja, hogy a darab jó — de a mi szereposztásunk!

A vidék egy-két színpadán Kukorica Jancsi szerepét eltérően a Királysínház szereposztásától, férfi színésszel játszották el. Ha jól tudom Nagyváradon és Pozsonyban, Nagyváradon a János vitéz jelentős sikert aratott és gyönyörű melódiai és a darab poétikus szépsége megkapták a közönséget. Hozzájárult ahhoz, hogy a szerep eljátszására különösképen igen rokonszenves és gyönyörű hangú színész találkozott.

Ujabbban a Királysínházban is fölmerült a terv, hogy a darab színműtudományadik előadásán olyan kísérletet tegyenek, hogy Kukorica Jancsit Papp Miska, a Kolozsvárt is ismert kedves énekes játssza el.

Melyik hát a helyesebb, férfi, vagy nő játssza-e a János vitéz címszerepét?

A színpad levegőjében szívesen megbocsátják a hazugságot, ha tetszetős, ha magával ragad. Így vagyunk a János Vitéz fantasztikus meséjével és a Kukorica Jancsi női személyesítőivel szemben is. A nő, ha férfit mimel, akár cifra szűrben, és lakkcsizmában is, mindig valami különös bájjal tudja elfeledtetni a markáns, férfias vonásokat, s e helyett decens játékkal pótolja mindazt, ami férfiaság hiányzik belőle. A szeretkezési jelenetben a bucsuzás megkapó pillanataiban, a bújdosásban, illus halála hírének vételekor és annyi poétikus, megkapó részletben szívesebben látjuk a nőt a Kukorica Jancsi szerepében, mert egyéni bája mintegy összeolvad a darab poézisével...

Csak egy dolgot említek itt meg. Az első felvonásban Kukorica Jancsi, belépője után háromszor pattantja el a karikást s mindannyiszor zajos tapsokat kap érte... Ugyan kíváncsi vagyok rá, hogy megtapsolja-e a publikum a férfi színészt is s feszülten várja-e hogy vajjon nagyot pattan-e az ő kezében is a karikás ostor?

Ezek különben apró jelek, de számottevők, mert a közönség izlésének megnyilvánulásai. Szó sincs róla, Fedák Sáriiban, a nőben, a férfiaságnak oly határozottan imponáló vonásai vannak meg, hogy az ő alakításánál e szempontok nem kerülhetnek figyelembe. De hát csak nem lehet minden társulatnak egy Fedák Sárija?

Hát ha nincs Fedák Sári, akkor indokoltabb a kísérletezés. Nem lehetne-e nálunk is új szereposztással próbálkozni.

Kassai Károly bucsuztatása. Kassai Károly színművésztünk kilenc évi kolozsvári sikerekbendus működése után megváltik színházunktól. — Bucsufellépte folyó hó végén lesz. Kevés oly közkedvelt színésze volt színházunknak, a ki Istentől kapott tehetségével, sokoldalúságával és szorgalmával a közönségnek állandó kedvence lett volna. Ez alkalomból a következő felhívást vettük: Tegyük ünneppé neki a bucsu napját és szereteünknek adjunk kifejezést azáltal, hogy jóakaróit, tisztelőit és barátait ez

uton is felkeresve kérjük őket, hogy b. adományaikkal járuljanak mindannyian hozzá, hogy a bucsu minél impozánsabban sikerüljön és legyen méltó a kolozsvári közönséghez, ahhoz a közönséghez, a ki a jó színészt minden körülmények között pártolja, tiszteli és szeretetét vele minden irányban kimutatja. — Gyűjtőívek ifj. Andrásófszky Dániel bankfőnökénél (Leszámitoló bankfiók Bánffy-ház) kaphatók.

Az arany patkó. Megyeri igazgatójának utolsóelőtti premiereje, Kadelburg kitűnő vigjátéka: „Az arany patkó”, mely diadalmasan járta be az összes német színpadokat, a Vigszínháznak is, melyben a télen sorra buktak a francia frivolságok, legnagyobb sikerű darabja volt az idén. Az új vigjáték nálunk is kiválóan, gondosan előkészített előadásban fog színterülni. Megyeri igazgató mellett, kinek kitűnő szerepe lesz, Mészáros, Kassai, Dezséri, Baczi, Tompa, Nagy Imre, Hajnal, Vámos, Horváth Paula, Laczkó Aranka, Palotai Piroška, Váradiné, Gál Janka, Hegedűs Szerafin, Szakácsné, Cserényi Adél és Dezséri Emma lesznek az előadás fő szereplői. „Az arany patkó” kedves és vidám jelenés-e egyikében énekli Megyeri igazgató a — Náni-Náni — dalt, mely a fővárosban már egész közkeletűvé lett. „Az arany patkó” holnap (párosszámú) bérlétszűnetes bemutatására a bérlők jegyeit ma d. e. 10 óráig tartja fenn a pénztár.

Az orleansi szűz. Schiller drámája, ifjusági előadásban kerül színterülsárnag délután.

A boszorkány hatalmas erővel megirt címszerepében Tóvölgyi Margitnak lesz ismét alkalma, művészi egyéniségének megfelelő, nagy szabású drámai alakításra. A boszorkány bemutatója e hónap 18-án lesz.

El nem fogadott darabok. A Nemzeti Színház igazgatósága a következő darabokat nem fogadta el előadásra: Két öreg, Pókainé, A világlátott fiu, Bakos Pisti, Leányintézetben, Feltámadott, A titkos levél, Tereo, A házi lará, Genovéva vádolása, A csalogány, A vázsonyi molnárlégény, Az apostol, Átok a hazaárulóra, A csoda rabbi, A láda titka, A gyújtogató, Eszter csipke-kötője, Színészvilág, Az előítélet, A vén Jodelet, A kincskereső, A gardedame. Szerzők műveiket a színház gazdájától Körösy Endrétől visszakapják.

Közgazdaság.

Pályázati hirdetések. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához a következő pályázati hirdetések érkeztek. M. kir. földmivélségi miniszterium: állami léte-nyésztési intézetek részére vaságy, állványok, ágydeszkák, löszörpárnák és matracok szállítására. Határidő április 10. Máv igazgató: ócska femanyagok eladására. Március 20. Kolozsvári Nemzeti Színház építő-bizottsága: Színház főépületnél 21 munkanemre a díszletraktárnál az összes munkákra. Ajánlat az elsőnél minden munkanemre külön tehető, utóbbinál együttes ajánlat fogadatik el. Tervek stb. az építési irodában Hunyadi-tér, megtekinthetők. Bánatpénz az előirányzati ár 5%-a, az ajánlati határidő előtt leteendő; pályázati határidő márc. 20. Ezen hirdetések a kamara irodájában megtekinthetők.

Törvénykezés.

§ Késelő boltos. Finkelstein József mező-szokoli boltoshoz késő este zöngéztet be Petizsol Gligor, hogy adjon neki dohányt, még hozzá hitelbe. A boltos, kinek a bolt mellett korcsmája is van, háromszor elzavarta Petizsolt, de az állhatatos legény negyedszer is megjelent s kijelentette, hogy ő dohány nélkül még a Herkó páternek sem megy haza. Finkelstein erre erőszakhoz fordult, s Nyegru Pável kimérő segítségével ki akarta dobni Petizsolt. A dulakodásban Petizsol késszurást kapott, panasza szerint Finkelstein-től. Ezzel szemben Finkelstein azt állítja, hogy Petizsol akart késelni, de véletlenségből önmagát szurta meg. A törvényszék azonban bizonyítottan látta, hogy a tettes Finkelstein volt s ezért 8 havi fogházra ítélte. Finkelstein felebbezése folytán az ügy a kolozsvári kir. ítélőtáblához került, amely ma Finkelstein büntetését az enyhítő körülmények tekintetbevételével 1 hónapi fogházra szállította le.

§ A tilosban ért lovak miatt. Szkrób György a maga legelőjén találta Pavelu Miklós lovait, miért is be akarta azokat a falu házára hajtani. Látta ezt Pavelu Miklós s hogy megakadályozza, nagy darab kövekkel kezdte hajigálni Szkróbot s szerencsésen sikerült is neki annak fejét betörnie. Ezért a tordai törvényszék 6 havi börtönre ítélte. A kolozsvári kir. ítélőtábla tegnapi tárgyalta az ügyet, enyhébben bírálta el Pavelu tetét s büntetését 3 havi fogházra szállította le.

§ Tűzvész alkalmával elkövetett lopás. Nagy-Osztró községben tűzvész pusztított, a midőn Kalderár Mihályné, Csorogár Josica, Dregán Cinza, Csip Jánosné és Petru Baruné szomszédközösgébeli lakosok szekereikkel ott áthaladtak. A tanítónő lakása felett is égett a tető s a fent említett derék emberek szintén hozzáálltak, hogy a tanítónő butorait, értéktárgyait biztos helyre hordják. De hát minden szentnek maga felé hajlik a keze, így ők sem feledkeztek meg arról, hogy egymás apróságot maguknak sutyomban félretegyenek. Am kisült a turpiság, s a törvényszék lopás büntetéseért Dregán Cinzát 3 hónapi fogházra, a többi vádlottat pedig 6-6 hónapi börtönre ítélte. A kolozsvári kir. ítélőtábla tegnapi ülésében az ítéletet helybenhagyta.

REGÉNY.

Jegyzet.

— Regény. —

Irta: Elzéar Pierre. 45

Roger föl pattant. Talán a gyilkos jön?

Nem, Pyrame nyugodt arca jelent meg.

— Csak kiakartam próbálni az ablakot, nem de ön becsukta? De a zár elromlott, nem volt nehéz az ablakot feltaszítani.

— Nem szükséges már tovább töprengned a dolgon, ismerem a gyilkost.

— Ki az?

— Boismarin. Olvasd el a naplót és elég.

Mig Pyrame olvasott, Roger felszállt.

— Érted most már? szölt miután Pyrame letette a könyvet. Ő előbb jött be, még hozzá az ablakon, mert az ajtó be volt zárva, heves párbeszéd után megölte Helént, mert ő is szerette, bűnös szerelemmel. Mikor Jean jött, már ekkor végrehajtotta galád tettét s volt még annyi ideje, hogy eimeneküljön.

— És Boismarin egy ártatlant hagyott volna bűnhődni?

— Oh, sokan álltak háta mögött, a papok bizonyosan csak azt hajtogatták: semmi bevallás, semmi botrány.

— Magam is azt hiszem, hogy mind ez így történt, de a bíróság ilyen bizonyítékokra mit sem ad, különösen, mert már szegény Jean urat úgy sem támaszthatják föl.

— Majd meglátjuk. De még nem áll előtted tisztán a bonyodalom... Én Boismarin kisasszony jegyese vagyok. Megesküdünk bátyám sirjánál, hogy szeretjük egymást, apjától is megkértem kezét. El is veszem. Ő szeret engem, én pedig hálás vagyok neki, hogy kezembe adta az iratokat. Soha sem tudja meg tőlem Clotild a valót. De azért folyton, lankadatlan buzgalommal kutatok bizonyítékok után. Résen leszek, megfigyelem apósom minden mozdulatát, lehetetlen, hogy ne árulja el magát.

— Nagy elhatározás, hogy dacára annak amit tud, elveszi leányát. De most nyugodjon kissé, mindjárt reggel lesz.

Roger szót fogadott s csak nyolckor reggel vették fel a megkezdett beszédfontalat.

— Igazad van Pyrame, kezdte ismét Roger, a bíróság nem itélné el. Most jó eszköz lesz Clotild. Igaz, eddig azt hittem szeretem, de mennyire eltörpült ez az érzés bátyám emlékével szemben. Csak egy aggaszt, házasságomhoz iratok kellene s azok mind Guilmain Rogeréi.

— A felől nyugodt lehet, az iratokat megszerzem én.

— De megcsaljuk Clotildot.

— Ő szereti önt, mit törődik a névvel. Nem hiszem, hogy valaha kitudódnék a dolog. Senki sem ismeri Bordeauxban, de kinek leplezhette le kilétét?

— Pétrementnek, de ő a múlt hónapban már elköltözött Bordeauxból s előre láthatólag nem is tér vissza, mert feleségével elutazott annak örökségét átvenni Amerikában s ott is akar letelepedni.

— Hátra van még Peyrel, vajjon neki innyre lesz-e, hogy Clotildot egy kivégzett ember öcsce veszi el.

Roger elgondolkozva és nyugtalanokodva járkált. Aztán vette a kálapját és Peyrelhez ment.

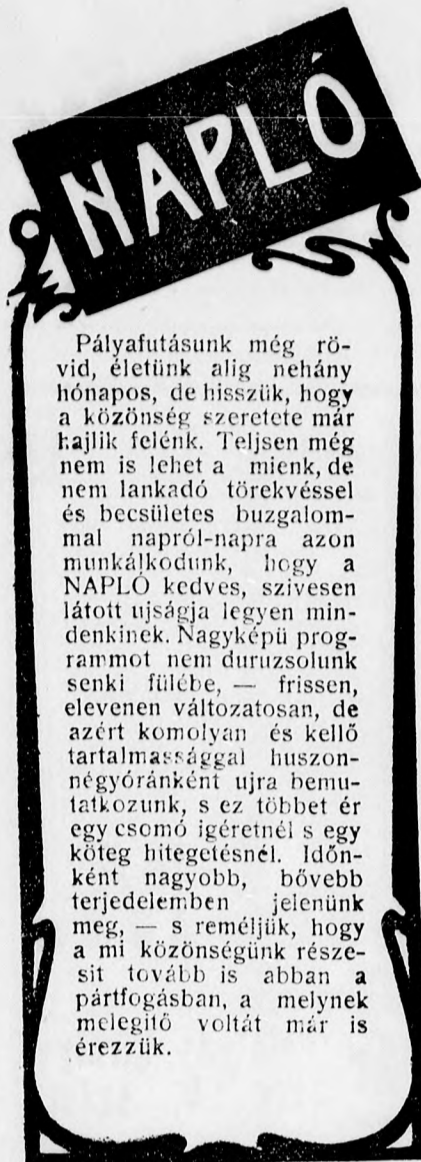
A kereskedőt Helén képe előtt találta. Mikor feltekintett, szeméi még tele voltak könnyekkel. Roger kedvezőnek találta a pillanatot s szólt:

— Ugy-e nincs más vágya mint feleségét megbosszulni? s aztán suttogva folytatta: nem gondolt arra soha, hogy a gyilkos Boismarin lehet?

Peyrel elcsudálkozva nézett rá. — Szegény barátom, ne kinlódjék folyton avval a dologgal, hiszen beteg lesz, most is csak lázban beszélhet ilyent.

Roger belátta, hogy vigyázatlan volt. Azért szívesen vette Peyrel feltevést.

(Folytatjuk)

A NAPLO

előfizetési ára helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona
Fél évre	12 korona
Negyedévre	6 korona
Egy hóra	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér
Vidéken	10 fillér

Színházi műsor:

Szombat: Az arany patkó (b. szünet XX.).

Vasárnap d. u.: Orleansi szüz (ifj. előadás X.).

Vasárnap este: Az arany patkó (b. 142. sz.).

Főszerkesztő: Várady Aurél dr.

Felelős szerkesztő: Perl Alfréd dr.

Kiadó „Napló” hirlapkiadó-vállalat.

Butorozott szobát lehetőleg olcsó áron keres március 15-re egy fiatal ember. Ajánlatokat az ár megjelölésével a kiadóhivatalba „Gyöngyharmat 13” jelíggel kérek.

Ujhelyi M. és Tsa
könyvnyomdája
Kolozsvár,
Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok a legújabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

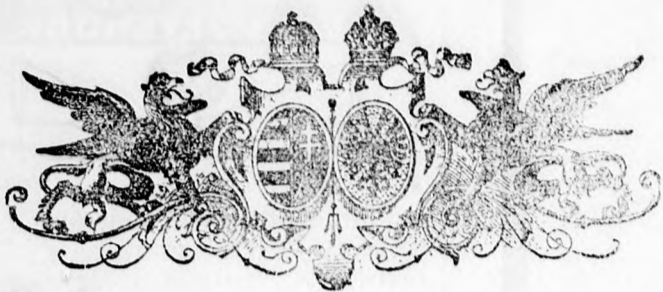
Telefon szám 379.

Korosz és Kupa

Uj! **női divat üzlet** Uj!
Kolozsvár, Mátyás király-tér 19.

Alapítva 1845. évben.

cs. és kir.
udvari
szállító.

Neumann M.

férfi- és fiu-ruhák áruháza

Mátyás király-
tér 14. szám. **Kolozsvár** Mátyás király-
tér 14. szám.

Az áruháznak osztályai:

I. Ruhák méret után	VI. Kész sport ruhák,
(turista, vadász, lo-
vagló, tennis, kerék-
pár sth.)
II. Kész férfi-ruhák	VII. Kész turista gal-
lérok
III. Kész fiu-ruhák	VIII. Liberia ruhák.
IV. Kész leány-ruhák	
V. Kész felöltők	

Csakis jó minőségű kelmékből, nagy választékban
olcsó, határozott árak.

Fiókraktárak Magyarországon minden nagyobb városában.

Telefonszám 434.

Farsangi divatos ruha-selymek, Battis-
tok, Mouslinok, legyezők, virágok és
keztyük o o o dus választékban.

● Szolid, legolcsóbb árak. ●

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató
és a hangfokozó gerenda felújítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Ajánlja saját gyárban készült, általánosan elis-
mert különleges (specialitás) fa-, réz-, fuvó- és
vonós hangszereit, czimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-
torintól fel-
ebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda
mely által bármely hegedű vagy
gordonka sokkal jobb, erősebb és
lágyabb hangot nyer (biztos si-
ker); hegedűbe javításai 4-rt.

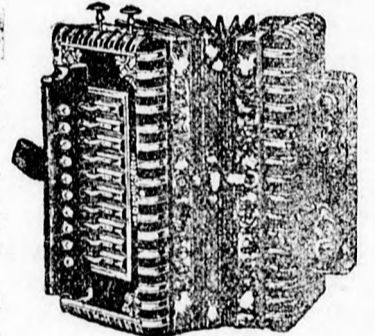
Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangok-
kal, 2:50, 3-, 4-, 5- torintól feljebb.
Különleges acélhangú hangversenyharmonikák, saját minták.

Zenekarok teljes
szerelése előnyös fel-
telek mellett, jutányos
árban, elismert jó mi-
nőség, a hadsereg és a
legjobb katonai zene-
karoknak szállítója
vagyok.

Javítások az ösz-
szes
hangszereken, különle-
ges szakzerű pontossá-
ggal, jutányos árban
eszközöltetnek.

Kezesség minden
egy hangszerezen.

Kivitel nagyban és kicsinyben!
Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és hérm. küldetik.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár

Részvénytársaság

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 9. sz. I. em. (Báró Jósika-palota).

Elfogad betéteket a legelőnyösebb kamatozás mellett
napról-napig s azokat felmondás
nélkül fizeti vissza s a betéti kamatadót is sajátjából fizeti.

Leszámitol váltókat előnyös kamattal mellett.

Kölcsönöket nyújt értékpapirokra és váltófedezet
alapon, jelzálog kölcsönöket ad
földbirtokra és házakra előnyös kamattal mellett.

Sorsjegyek, záloglevelek és egyéb értékpapírok beszerzését,
valamint a sorsjegyek huzásainak nyilvántartá-
sát minden díj nélkül eszközöli.

Osztálysorsjegyek elárusítási helye.
Az összes bank és takarékpénztári üzletekre vonatkozó felvi-
lágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.
Hivatalos órák: d. e. 9-től fél 1 óráig.